

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ



Планування економічної діяльності

спеціальність	051 Економіка	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Економіка	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	глобальної економіки

ВИКЛАДАЧ

Ломовських Людмила Олександрівна



Вища освіта – Харківський державний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність «Облік і аудит»; Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця, спеціальність «Міжнародні економічні відносини»

Науковий ступінь – доктор економічних наук за спеціальністю 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання – професор кафедри прикладної економіки і міжнародних економічних відносин

Досвід роботи – понад 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор наукових публікацій;
- автор методичних розробок з дисципліни;
- учасник наукових і методичних конференцій.

електронна пошта

liudmylalomovskyykh@gmail.com

дистанційна підтримка

Moodle

До викладання дисципліни долучені: -

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Метою є набуття здобувачами теоретичних знань та формування практичних навичок щодо планування економічної діяльності підприємств у контексті сучасних економічних умов, зокрема в умовах ринкових перетворень та динамічного розвитку бізнес-середовища.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота у вигляді індивідуального завдання
	- засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних основ планування (ЗК3, СК11, СК15, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 25) / <i>самостійна робота, відповіді на питання, обговорення, дискусія;</i> - набуття навичок аналізу тенденції розвитку економіки сільського господарства для використання даних у подальшій плановій діяльності і формулювання висновків (ЗК3, ЗК8, СК7, СК8, СК12, СК14, СК15, СК16, ПРН5, ПРН10, ПРН 25) / <i>підготовка тез виступу, виступ, обговорення, дискусія;</i> - формування у здобувачів вмінь застосовувати засвоєні теоретичні знання на практиці при плануванні економічної діяльності (ЗК4, СК11, ПРН12, ПРН 25) / <i>практичні завдання;</i> - виявляти вміння знаходити, збирати та аналізувати інформацію, а також розраховувати показники для обґрунтування господарських рішень (ЗК8, ЗК11, СК10, СК11, СК13, ПРН13) / <i>самостійна робота, практичне завдання;</i> - набуття навичок користування нормативно-довідковою інформацією (ЗК8, СК10, ПРН13, ПРН19) / <i>практичні завдання;</i> - закріплення навичок користування Microsoft Excel (ЗК4, СК7, ПРН 19) / <i>практичні завдання;</i> - здатність самостійно розробляти проєкт плану економічної діяльності (ЗК3, ЗК4, ЗК8, ЗК 11, СК7, СК8, СК10-СК14, ПРН 5, ПРН 10, ПРН12, ПРН13, ПРН19) / <i>практичне завдання.</i>
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин практичні; поточний контроль; підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, ініціативність, самостійність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ

Компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
- СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.
- СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
- СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
- СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
- СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
- СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Компетентності, визначені ДБТУ:

- СК15. Здатність оцінювати стан і взаємовідносини суб'єктів господарювання в контексті забезпечення стійкості економіки, в тому числі агропродовольчої системи з урахуванням сучасних викликів.
- СК 16. Здатність аналізувати вплив економічних, соціальних, екологічних, інноваційних тенденцій на національну економіку, та зокрема аграрну сферу, її суб'єктів, обґрунтовувати шляхи сталого розвитку соціально-економічних систем у мінливому середовищі.

Програмні результати

Програмні результати навчання:

- ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
- ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
- ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
- ПРН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

Програмні результати навчання, визначені ДБТУ:

- ПРН 25. Застосовувати теоретичні знання та практичні навички аналізу стану та тенденцій розвитку агропродовольчих систем в сучасному глобальному економічному просторі в умовах сучасних викликів у контексті забезпечення стійкої економіки.
- ПРН 26 Вміти обґрунтовувати напрями та шляхи сталого розвитку аграрної сфери, що здатна ефективно реагувати на глобальні економічні, соціальні, екологічні та інноваційні виклики.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади планування економічної діяльності				
Тема 1. Л.1	Сутність планування і особливості його здійснення	Тема 1 СЗ 1	Методологічні основи економічного планування у підприємстві	
Тема 2. Л.2	Планування, сталий розвиток та глобальні тренди розвитку сучасних економічних систем	Тема 2 СЗ 2	Сучасні тенденції розвитку економіки сільського господарства України (представлення доповідей)	
Тема 3. Л.3	Планування галузей. Специфікалізація та концентрація	Тема 3 ПЗ 1	Планування галузей, спеціалізації	
Розділ 2. Планування галузі тваринництва				
Тема 4. Л.4	Планування галузі скотарства	Тема 4 ПЗ 2	Планування галузі тваринництва	
Тема 5. Л.5	Планування свинарства, вівчарства, конярства	Тема 5 ПЗ 3 ПЗ 4	Планування кормовиробництва на основі планування галузі тваринництва	
Тема 6. Л.6	Планування галузі птахівництва			
Розділ 3. Планування галузі рослинництва				
Тема 7. Л.7	Планування посівних площ і сівозмін	Тема 6 ПЗ 5	Планування посівних площ під кормові культури на плановий рік. Планування ресурсної врожайності сільськогосподарських культур.	
Тема 8. Л.8	Планування рільництва	Тема 7 ПЗ 6	Планування виробничої програми по рослинництву. Планування зеленого конвеєру.	
Тема 9. Л.9	Планування овочівництва і планування у садівництві та виноградарстві	Тема 8 ПЗ 7	Планування потреби і вартості насіння для посіву культур під урожай планового і наступного років. Планування плодово-ягідних та інших багаторічних насаджень.	
Розділ 4. Планування окремих видів ресурсів				
Тема 10. Л.10	Планування трудових ресурсів і фонду оплати праці	Тема 9 ПЗ 8	Планування використання добрив та розрахунок їх вартості.	
Тема 11. Л.11	Планування основних фондів	Тема 10 ПЗ 9	Планування придбання та використання пестицидів для боротьби з шкідниками та хворобами рослин і бур'янами.	
		Тема 11 ПЗ 10	Планування трудових ресурсів і фонду оплати праці.	
		Тема 12 ПЗ 11	Планування основних фондів.	

Сучасні тенденції розвитку економіки сільського господарства України (підготовка тез виступу)
Сучасні тенденції розвитку економіки сільського господарства України (підготовка тез виступу)
Доопрацювання доповіді
1. Роль планування в ринковій та централізовано планованій економіці: порівняльний аналіз. 2. Принципи планування в умовах ринкової економіки: адаптація до змінних умов ринку. 3. Сучасні методи планування в економічній діяльності: системний підхід, аналіз сценаріїв. 4. Визначення економічних цілей та критеріїв ефективності: постановка задач та індикаторів. 5. Макроекономічне планування. 6. Планування на рівні національної економіки: бюджетування, прогнозування та моделювання макроекономічних процесів. 7. Взаємозв'язок між плануванням та економічною політикою: вплив державних програм на економічне планування. 8. Планування в умовах економічної нестабільності: кризові ситуації та механізми адаптації планів. 9. Форсайт, прогнозування, планування 10.Прогнозування економічних криз і циклів: методи виявлення кризових точок і адаптація планів. 11.Планування на рівні держави та регіонів 12.Планування на рівні адміністративно-територіальних одиниць: регіональні програми розвитку. 13.Взаємодія між центральними і місцевими органами влади в процесі планування. 14.Роль планування в економічному розвитку конкретних регіонів: стратегії та механізми. 15.Планування в умовах глобалізації та інтеграції економік 16.Міжнародні економічні відносини і їх вплив на національне планування.

- Сучасні тенденції розвитку економіки сільського господарства України (підготовка тез виступу)
- Сучасні тенденції розвитку економіки сільського господарства України (підготовка тез виступу)
- Доопрацювання доповіді
1. Роль планування в ринковій та централізовано планованій економіці: порівняльний аналіз.

2. Принципи планування в умовах ринкової економіки: адаптація до змінних умов ринку.

3. Сучасні методи планування в економічній діяльності: системний підхід, аналіз сценаріїв.

4. Визначення економічних цілей та критеріїв ефективності: постановка задач та індикаторів.

5. Макроекономічне планування.

6. Планування на рівні національної економіки: бюджетування, прогнозування та моделювання макроекономічних процесів.

7. Взаємозв'язок між плануванням та економічною політикою: вплив державних програм на економічне планування.

8. Планування в умовах економічної нестабільності: кризові ситуації та механізми адаптації планів.

9. Форсайт, прогнозування, планування

10.Прогнозування економічних криз і циклів: методи виявлення кризових точок і адаптація планів.

11.Планування на рівні держави та регіонів

12.Планування на рівні адміністративно-територіальних одиниць: регіональні програми розвитку.

13.Взаємодія між центральними і місцевими органами влади в процесі планування.

14.Роль планування в економічному розвитку конкретних регіонів: стратегії та механізми.

15.Планування в умовах глобалізації та інтеграції економік

16.Міжнародні економічні відносини і їх вплив на національне планування.

Розділ 5. Планування конкурентоспроможного підприємства			
Тема 12. Л.12	Планування собівартості і рентабельності продукції		
Тема 13. Л.13	Планування зберігання, переробки та реалізації продукції сільськогосподарських підприємств		
Тема 14. Л.14	Планування конкурентоспроможного розвитку підприємства	Тема 13 ПЗ 12	Планування собівартості і рентабельності продукції.
Тема 15. Л.15	Проектування стратегії конкурентоспроможного розвитку	ПЗ 13	Підведення підсумків по завершеному проєкту. Формулювання висновків і пропозицій.
17.Планування в умовах глобальних економічних криз: адаптація національних економік до змін на світовому ринку. 18.Стратегії національного планування в умовах глобалізації: відкрите планування в міжнародному контексті. 19.Впровадження інноваційних технологій у планування: використання великих даних, штучного інтелекту в плануванні. 20.Планування в умовах високої невизначеності: гнучкість та адаптивність планів. 21.Приклади реальних кейсів планування в економічній діяльності: аналіз конкретних ситуацій з різних секторів економіки.			

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Мартьянов В.П., Македонський А.В., Соловійов М.Ф...., Ломовських Л.О. Бізнес-планування. Складання технологічних карт і визначення витрат на вирощуванні сільськогосподарських культур: Навч. посібник. Харків. ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. 2005. 190 с. 2. Організація і планування виробництва в аграрних формуваннях: навчальний посібник /За заг. ред. М.М. Ільчука. Вид. 2-ге, перероб та доп. Київ: НУБіП України, 2022. 358 с. 3. Петров В.М. Організація виробництва та планування діяльності на підприємствах АПК: навч. посіб. Харків : Майдан, 2016. 362 с. 4. Отенко І.П., Ломовських Л.О., Пархоменко Н.О., Єфремова Н.О. Сучасні тенденції розвитку економіки сільського господарства України. Вісн. ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2020. № 2. С. 91–105. 5. Lomovskykh L., Filimonov Yu., Antoshchenkova V., Hlian T. Economic Development of Crop Production in Ukraine. <i>Журнал з менеджменту, економіки та технологій</i>. 2024. Р. 161-172.	Методичне забезпечення	1. Ломовських Л.О., Філімонов Ю.Л., Пащенко Ю.В., Пономарьова М.С., Єфремова Н.О., Ши Л. Планування економічної діяльності: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 051 «Економіка». Державний біотехнологічний університет. Харків, 2024. 2. Ломовських Л.О., Філімонов Ю.Л., Пащенко Ю.В., Пономарьова М.С., Єфремова Н.О., Ши Л. Планування економічної діяльності: методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 051 «Економіка». Державний біотехнологічний університет. Харків, 2024. 3. Ломовських Л.О., Філімонов Ю.Л., Пащенко Ю.В., Пономарьова М.С., Єфремова Н.О., Ши Л. Планування економічної діяльності: методичні вказівки до практичних і семінарських занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 051 «Економіка». Державний біотехнологічний університет. Харків, 2024. 4. Ломовських Л.О., Філімонов Ю.Л., Пащенко Ю.В., Пономарьова М.С., Єфремова Н.О., Ши Л. Планування економічної діяльності: тестові завдання для підсумкового контролю з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 051 «Економіка». Державний біотехнологічний університет. Харків, 2024.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 90	90 % від усередненої оцінки за розділи
		до 10	10 % результати підсумкового іспиту або публікація тез доповідей
Оцінювання за розділами	100 бальна ECTS (стандартна)	до 8	8 % за семінарські заняття (підготовка тез доповіді та виступ)
		до 52	52 % за виконання практичних завдань (проєкт)
		до 30	30 % за виконання самостійної роботи

* За умови згоди студента отримати 90 балів, бали можуть бути автоматично зараховані як оцінка за іспит. Студент за бажанням може підвищити бали за рахунок здачі підсумкового іспиту або публікації тез доповідей (які були підготовані до семінарського заняття). Якщо оцінка 89 балів і менше, студент має обов'язково скласти підсумковий іспит або опублікувати тези доповідей за темою дисципліни (на вибір здобувача).

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.